МОНГОЛ УЛС
БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГА

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас: (976) 7042-2483, Факс: (976) 7042-3603
E-mail: info@bo.gov.mn
http://www.bayan-olgii.gov.mn/

2022.11.28 № 1-01/1603

танай__________-ны №__________-т

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМАНД

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, тус аймгийн Засаг даргын хооронд байгуулсан 2022 онд хамтран ажиллах гэрээний биелэлт болон 2023 онд хамтран ажиллах гэрээнд тусгах саналыг хавсралтаар хүргүүлэв.

Хавсралт ..... хуудастай.

ЗАСАГ ДАРГА Д.БАУЫРЖАН

0105223083

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын салбарт хамтран ажиллах № "22-02" дугаар гэрээний нэгдүгээр хавсралт

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ 2022 ОНД БАЙГУУЛСАН ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭНИЙ ҮҮРГИЙН БИЕЛЭЛТ

2022.11.28

№	№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Санхүүжилтийн эх үүсвэр /сая.төг	Шалгуур үзүүлэлт /тоо хэмжээ/	Суурь түвшин	Хүрэх үр дүн	Хүрсэн түвшин	Хувь
1. **Байгаль орчны холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах**								
1	1	Байгаль орчны эсрэг гэмт хэрэг зөрчлийг бууруулах зорилгоор Мэргэжлийн хяналтын газар, Цагдаагийн газартай хамтран байгаль орчны эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт зохион байгуулах	2.0	12 удаагийн хяналт шалгалтад 12 сумыг хамруулна	2021 онд 8 удаагийн хяналт шалгалт зохион байгуулсан.	12 удаагийн хяналт шалгалтыг суманд зохион байгуулж, байгаль орчны эсрэг гэмт хэргийн зөрчил 5 %-иар буурсан байна.	Байгаль орчны эсрэг гэмт хэргийн зөрчлийг бууруулах зорилгоор байгаль орчны салбар болон хууль хяналтын байгууллагуудтай хамтран Ховд голын сав газрын дагуух Алтанцөгц, Бугат, Ногооннуур сумдын ойн сан бүхий газруудад хүрээлэн буи орчны эсрэг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэрэг гаргахад нөлөөлсөн шалтгаан нөхцөлийг арилгуулах, хяналт шалгалтын ажлыг 6 удаа зохион байгуулав. Хууль бус түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлолтыг таслан зогсоох ажлын хүрээнд аймгийн Цагдаагийн газар, Мэргэжлийн хяналтын газар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газруудтай хамтарсан сарын аяныг зохион байгуулж аяны хугацаанд хууль бус хайрга олборлосон 5 иргэнийг илрүүлж хуулийн хүрээнд холбогдох арга хэмжээг авч ажиллав. Хөх Сэрхийн нурууны хамгаалалтын захиргааны зүгээс давхардсан тоогоор төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг 48 удаа, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг 71, гүйцэтгэлийн шалгалтыг 51, урьдчилсан хяналт шалгалтыг 45 удаа, хамтарсан хяналт шалгалтыг 5 удаа, нийт давхардсан тоогоор 220 удаа хяналт шалгалтын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн байна. Монгол Алтайн нурууны улсын тусгай хамгаалалттай газраас давхардсан тоогоор төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг 127 удаа, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг 79, гүйцэтгэлийн шалгалтыг 59, урьдчилсан хяналт шалгалтыг 121 удаа, хамтарсан хяналт шалгалтыг 8 удаа, нийт давхардсан тоогоор 386 удаа хяналт шалгалтын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Хяналт шалгалтын үр дүнд 2022 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн байдлаар Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн дэглэмийг зөрчиж зөвшөөрөлгүй байшин барьсан 3 зөрчлийг тус тус илрүүлэн, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулж, хариуцлага тооцон, нийтдээ 3 иргэнд 1 500 000 төгрөгийн торгууль оногдуулж, торгуулийг бүрэн	100%

							барагдуулж, зөрчлийг арилгуулав. Мөн хууль бусаар мод бэлтгэсэн 3 зөрчлийг илрүүлж, 2 зөрчилд нь зөрчлийн хэрэг нээж шалган, хүн тус бүрийг 300 000 төгрөгөөр торгож, 2 302 140 төгрөгийн нөхөн төлбөрийг оногдуулан бүрэн барагдуулав. Нэг зөрчил нь гэмт хэргийн шинжтэй тул харьяаллын дагуу аймгийн Цагдаагийн газарт шилжүүлэв. Сийлхэмийн нурууны байгалийн цогцолборт газрын “Б” хэсэгт 2020, 2021 онуудад үйлдэгдсэн зөрчлүүдийг арилгуулах ажлыг зохион байгуулж, зөвшөөрөлгүй баригдсан 2 байшин, 3 тооны малын хашаа хороог шүүхийн шийдвэрээр албадан буулгуулав.	
2	2	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангахад дэмжлэг үзүүлэх	12.5	Аймгийн БОАЖ-ын газрын 5 байгаль хамгаалагчдыг мотоциклээр хангана	2021 онд 4 байгаль хамгаалагчийг мотоциклээр хангасан	-Албан хаагчдыг 2 удаагийн сургалтад хамруулсан байна. -5 тээврийн хэрэгслэлээр хангасан байна. -44 хүнийг 1 удаа эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан байна.	Байгаль орчны салбарт ажиллагсадын нийгмийн баталгааг хангах, ажиллах нөхцөл боломжийг сайжруулах зорилгоор Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/267 дугаартай захирамжаар 12.5 сая төгрөг шийдвэрлэн Баяннуур, Ногооннуур, Толбо, Цэнгэл сумын байгаль хамгаалагчдыг унаагаар /мотоцикль/ хангав. Албан хаагчдыг 6 удаагийн сургалтад хамруулсан байна / УБ хотод 8 албан хаагч орон нутагт 44 албан хаагч танхим болон цахимаар сургалтанд хамрагдсан / Баруун бүсийн байгаль орчны салбарт ажилладаг эмэгтэйчүүдийн “олуулаа нэгдэж асуудлаа шийдье” чуулга уулзалтанд тус айгаас байгаль орчны салбарт ажилладаг 50 гаруй эмэгтэй албан хаагч нар хамрагдсан. Монгол Улсын Ерөнхий сайдын санаачилсан “Илүүдэл жингүй-Эртэч Монгол” аян Монгол орон даяар өрнөж байгаа билээ. Уг аяны хүрээнд “Эртэч, Эерэг, Эрүүл Баян-Өлгийчүүд” уриан доор байгууллагын албан хаагч нарыг хамааруулсан. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 44 албан хаагчийг 1 удаа эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан.	100%
3	3	Байгаль орчны хамгаалах нөхөрлөлүүдийг тодорхой дэмжлэг үзүүлэх чадавхжуулах сургалт зохион байгуулах	3.0	47 Байгаль орчны нөхөрлөлүүдийг хамааруулна.	-	Нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагаа дэмжигдсэн байна -47	“Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн зэрлэг амьтны хамгааллын менежментийг хэрэгжүүлэх нь” баруун бүсийн зөвлөгөөн зохион байгууллаа. Уг зөвлөгөөнийг “Монголын ан агнуурын холбоо”-той хамтран зохион байгуулав. Тус арга хэмжээнд МУИС, ХААИС-ийн профессор, багш нар, “Монголын ан агнуурын холбоо”-ны тэргүүн, “Аргал агнуур судлалын төв”-ийн тэргүүн бусад ан агнуурын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж байгууллага болон сумдын удирдлага, байгаль хамгаалагч, ан амьтан хамгаалах нөхөрлөлийн нийт	100%

							110 гаруй хүн оролцов.	
4	4	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль болон Засгийн газрын 2022 оны 2 дугаар тогтоолоор батлагдсан журмын хэрэгжилтийг хангах	Үйл ажиллагааны зардлаар	-Ойн нөөц ашигласны төлбөрийн 85% -Газар ашигласны төлбөрийн 15 % -Ан амьтны ашигласны төлбөрийн 50 % -Ус зашаан ашигласны төлбөрийн 35% -Байгалийн ургамал ашигласны 15 хувийг Байгаль орчныг хамгалаах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах ажлыг зохион байгуулах	-Ойн нөөц ашигласны төлбөр 33.236.425 төгрөг -Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр 1,065,321,695.28 төгрөг -Хог хаягдлын хураамж 2,778,800.00 төгрөг -Ус рашаан ашигласны төлбөр 1,822,034.00 төгрөг -Газрын төлбөр 58,729,067.00 төгрөгийн орлого орсон байна.	-Ан 770 сая төгрөг -Ойн нөөц 40 сая төг -Ус рашаан 20 сая төг Газар 320 сая төгрөгийн төлбөрийн орлогыг бүрдүүлнэ. 2022 онд 120 сая төгрөгийг байгаль орчныг хамгалаах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулна. Хуулийн хэрэгжилтийг 70-аас доошгүй хувьд хүргэнэ.	Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны жилийн эцсийн чуулганаар орон нутгийн төсвөөс 249.0 сая төгрөгийг байгаль орчныг нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардалд тусгуулан үүнээс зэрлэг ан амьтдад зориулан биотехникийн арга хэмжээ авах, мод тарьж ойжуулах, ногоон байгууламж бий болгох зэрэг арга хэмжээнд зарцуулан ажиллав. БОАЖЯам болон НҮБХХ-ийн Биологийн олон янзын байдлын санхүүжилтийн санаачилгаа-II төсөлтэй хамтран Засгийн газрын 2022 оны 02 дугаар тогтоолоор шинэчилэн баталсан “Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журам” хавсралт маягтыг гаргахтай холбоотой асуудлаар сумдын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч нарт цахим сургалт зохион байгуулж, 2023 оны байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын төлөвлөгөө, зарцуулалт болон 2022 оны давсан орлогыг хууль журмын дагуу зарцуулах талаар мэдээллийн санд бүрэн оруулж ажиллав.	100%
5	5	Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын веб сайт, цахим мэдээллийг шинэчлэх	0.5 сая	БОАЖГ-ын веб сайт, цахим мэдээллээр ил тод байдлыг хангаж ажилласан байна.	-	Байгаль орчны салбарын сурталчилгааны ажил сайжирсан байна.	Орон нутгийн төсвөөс 0.5 сая төгрөг зарцуулан аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар http://nature.bo.gov.mn веб сайт нээж, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 заалт, Монгол улсын хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2022 оны 5 дугаар сарын 12-ны өдрийн 1/2673 дугаар зөвлөмжийн дагуу холбогдох мэдээллийг бүрэн оруулж, тогтмол ажиллуулж байна.	100%
6	6	Мэдээллийн санг сайжруулах (eic.mn)	Үйл ажиллагааны зардлаар	Журмын хэрэгжилтийг хангаан ажиллах	2021 онд БОХ-1-10 маятыг бүрэн оруулсан байна	БОАЖЯамны мэдээлэлийн санд мэдээллийг бүрэн оруулсан байна.	БОХ-1-10 маятуудын дагуу холбогдох мэдээллүүдийг сум дундын Ойн анги болон сумдын байгаль хамгаалагч нараас тухай бүр гаргуулан авч, хугацаанд бүрэн оруулан ажиллав.	100%
7	7	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргах процессыг цахим системд шилжүүлэх	-	Цахимаар Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний	2021 онд Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний 233 дүгнэлт гаргаж,	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргах	Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй 166 иргэн, аж ахуйн нэгжийн төслийн баримт бичигт байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргаж мэдээлийн санд оруулан ил тод байдлыг хангаж ажиллаж байна	100%

				дүгнэлтээ гаргуулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний тоо	Мэдээллийн санд оруулав	процессыг цахим системд шилжүүлсэн байна.		
8	8	Сангийн сайд, Байгаль орчны сайдын хамтран баталсан 2006 оны 342/ 366 дугаар тушаал “Байгаль орчны хууль тогтоомжийн зөрчлийг илрүүлсэн буюу зөрчлийн талаар бодит мэдээлэл өгсөн иргэнд урамшуулал олгох журам”-ын хэрэгжилтийг хангах		Урамшуулсан байгаль хамгаалагч, идэвхтэн байгаль хамгаалагчийн тоо, төлбөрийн орлогоос урамшуулсан хувь хэмжээ	Сангийн сайд, Байгаль орчны сайдын 2006 оны 342/366 дугаар тушаалын хэрэгжилт хангалтгүй	Аливаа зөрчлийг илрүүлсэн буюу ноцтой зөрчлийн талаар цаг үе олсон бодитой үнэн зөв, тодорхой мэдээлэл илрүүлсэн иргэнд торгууль, нөхөн төлбөрийн орлогын 15%-тай тэнцэх мөнгөн урамшуулал олгосон байна.	Аливаа зөрчлийг илрүүлсэн буюу ноцтой зөрчлийн талаар цаг үе олсон бодитой үнэн зөв, тодорхой мэдээлэл илрүүлсэн иргэнд торгууль, нөхөн төлбөрийн орлогын 15%-тай тэнцэх мөнгөн урамшуулал олгох ажлыг зохион байгуулан ажилллаж байна. / иргэд мэдээ мэдээлэл өгөөгүй болно. /	70%
9	9	“Иргэн бүр байгаль хамгаалагч” уриан дор байгаль орчныг хамгаалах, зөв дадал зуршил бий болгох зорилгоор нөлөөллийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх		Шинээр байгуулагдсан байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөлийн тоо Шинээр нэмэгдсэн идэвхитэн байгаль хамгаалагчийн тоо	-	Байгаль орчныг хамгаалж, үр шимийг хүртэх зорилгоор иргэд сайн дурын үндсэн дээр нэгдэн нөхөрлөж, үр дүн гаргасан байна. Идэвхитэн байгаль хамгаалагчийг нэмэгдүүлсэн байна.	Тус аймагт идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж буй 67 нөхөрлөл, 111 идэвхтэн байгаль хамгаалагч үйл ажиллагаа явуулж байна. 2022 онд шинээр 8 иргэнд идэвхтэн байгаль хамгаалагчийн үнэмлэх олгон хамтарч ажиллаж байна.	100%
Дундаж үнэлгээ							**96.6%**	
2. Ногоон хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг хангах								
10	1	“Хандлагаа өөрчилье” уриа бүхий “Ногоон паспорт” аяныг ерөнхий боловсролын сургуулиудыг хамруулан хэрэгжүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Бүх сумд	2021 онд ковид-19 тахлын улмаас хойшлогдсон.	Эко клубын сурагчдын чуулга уулзалт зохион байгуулсан байна	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Насан туршийн боловсролын төвтэй хамтарсан удирдамжийн дагуу 2022 оны 02 дугаар сарын 15-наас 04 дүгээр сарын 01-ний хүртэл “Эх дэлхийгээ хайрлая” аяныг зохион байгуулан ажиллаа. Аяны хүрээнд аймгийн төвийн ерөнхий боловсролын сургуулиудад байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр сургалт зохион байгуулж, сурагчдын дунд танин мэдэхүйн “АХА” тэмцээн, гар зургийн уралдаануудыг тус тус зохион байгуулж, амжилттай оролцсон сурагчдыг өргөмжлөл, мөнгөн шагнал, үнэ бүхий	100%

							зүйлээр шагнаж урамшуулан ажиллаа.	
11	2	Байгальд ээлтэй үйлдвэрлэл, үйлчилгээг орон нутагт сурталчлан таниулж, эко тэмдэг, ногоон гэрчилгээ бүхий орон нутгийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг дэмжин ажиллах	Орон нутгийн төсөв	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч иргэн аж, ахуйн нэгж байгууллагыг оролцуулсан сургалт, сурталчилгааны ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулсан байна.		Аймгийн хэмжээнд эко тэмдэг, ногоон гэрчилгээ бүхий үйлдвэрлэл, үйлчилгээг сурталчлан таниулах чиглэлээр 2-аас доошгүй арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажилласан байна.	Байгальд ээлтэй үйлдвэрлэл, үйлчилгээг орон нутагт сурталчлан таниулж, эко тэмдэг, ногоон гэрчилгээ бүхий орон нутгийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоог нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг дэмжин ажиллах зорилгоор байгууллагын веб сайт болон орон нутгийн радиогоор сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулав. Байгаль орчны багц хууль сурталчлах зорилгоор Алтай, Алтанцөгц, Толбо, Дэлүүн, Баяннуур, Буянт, Ногооннуур, Цагааннуур тосгоны ард иргэдэд “Нээлттэй хаалганы өдөрлөг” зохион байгуулж, уг арга хэмжээнд нийт 400 гаруй ард иргэд оролцлоо.	90%
Дундаж үнэлгээ							**95%**	
3. **Хүрээлэн буй орчин, байгалийн нөөцийг хамгаалах**								
12	1	Аймгийн хэмжээний ерөнхий агнуур зохион байгуулалт, ан агнуурын менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах	40.0	Мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж БОАЖЯ-д батлуулсан байна.	2018 онд хийгдсэн	Ангийн бүс нутгуудын менежментийн төлөвлөгөө батлагдсан байна.	Аймгийн ан агнуурын менежмент төлөвлөгөө орон нутгийн хөгжлийн сангийн нийт 60.0 сая төгрөгөөр хийгдэхээр төлөвлөгдсөн бөгөөд 2022 онд 40.0 сая төгрөгөөр холбогдох мэргэжлийн байгууллагар хийлгэж байгаа тухайн онд хийгдэх судалгааны ажлаа бүрэн хийсэн болно.	90%
13	2	Зэрлэг амьтдад зориулж, биотехникийн арга хэмжээ авах	8.0 сая	21 Ангийн бүс нутгууд биотехникийн арга хэмжээ авна	Алтай сумын “Халуун бардам”, Ногооннуур сумын “Бахлаг”, Цэнгэл сумын “Мухар”, Сагсай сумын “Тургын”, Толбо сумын “Хоторжон”, “Борт”, гэх газруудад зэрлэг ан амьтад зориулан өвс, давс тавьж био техникийн арга хэмжээ авах ажлыг зохион байгууллаа.	Аймгийн хэмжээнд өвөлжилт хүндэрсэн 6-аас доошгүй сумдын нутаг дахь зэрлэг амьтдад биотехникийн арга хэмжээ авсан байна.	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас 8.0 сая төгрөг зарцуулан Ногоонуур сумын “Бахлаг”, “Модон овоо”, Бугат сумын “Тошинт”, ”Хөшөөт уул”, Сагсай “Түргэн”, Толбо сумын “Хоторжон”, “Бургаст”, Улаанхус сумын “Хар уул”, Цэнгэл сумын “Мөст булаг” агнуурын ангийн бүс нутгуудад ховор амьтад зориулан давс тавих биотехникийн арга хэмжээ авах ажлуудыг зохион байгууллаа. Алтай Таванбогдын БЦГ-ын Шивээтхайрхан, Сийлхэмийн нурууны ”Б” хэсэг БЦГ-ын Шивээт хайрхан, Хуурайт, Харгайт орчмын 6 цэгт 4 тн давс тавьж биотехникийн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэв.	100%
14	3	Хууль бус ашигт малтмал олборлолтыг таслан зогсоох хяналтыг эрчимжүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Хяналт шалгалтын тоо	2021 онд 3 “даа хяналт шалгалтын ажил зохион байгуулсан.	2-оос доошгүй удаа хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулсан байна.	Хууль бус ашигт малтмал олборлолтыг таслан зогсоох ажлын хүрээнд аймгийн Цагдаагийн газар, Мэргэлжийн хяналтын газар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар хамтарсан сарын аяныг зохион байгуулж аяны хугацаанд хууль бус хайрга олборлосон 3 иргэнийг илэрүүлж, зөрчлийн тухай хуулийн дагуу 1 иргэний 200.000 төгрөгөөр	100%

							захиргааны арга хэмжээ авч ажиллав.	
15	4	Эвдэрч, эзэнгүй орхигдсон талбайд нөхөн сэргээлт хийх	ААН байгууллагын төсөв	5 га -аас доошгүй талбайд нөхөн сэргээлт хийсэн байна.	-	Нөхөн сэргээлт хийсэн байна.	Мөн Бугат сумын нутаг дэвсгэрт иргэд хууль бусаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон 8 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийсэн. Улаанхус сумын нутаг дэвсгэрт зам ажилд зориулан түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон 2.9 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж хүлээлгэн өгсөн. 2022 онд нийт 14.6 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн	100%
16	5	"Нөхөн сэргээлт-2024" нэгдсэн арга хэмжээний аймгийн дэд ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллах	Орон нутгийн төсөв	Ажлын хэсгийг үйл ажиллагааг хэвийн явуулах санхүүжилтийг шийдвэрлэсэн байна.	Дэд ажлын хэсгийн төлөвлөгөөний биелэлт гаргасан.	Ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлсэн байна.	Аймгийн Засаг даргын А/570 дугаар захирамжаар байгуулагдсан аймгийн дэд ажлын хэсгийн дүнгээр уул уурхайн уулмаас эдэрсэн Булган сумын Их Жаргалантын "Бүркит корпараци" ХХК-ийн 24,3 га, Алтай сумын нутаг дэвсгэрт "Сагсайминерал ресурс" ХХК-ийн 5.2 га, Улаанхус сумын нутаг дэвсгэрт "Кайнарвальфром" ХХК-ийн 0.41 га Ногооннуур сумын Дулаанхарын "Юүшиминг" ХХК-ийн 6.4 га нийт 36.3 га газарт нөхөн сэргээлтийн ажлыг гүйцэтгүүлэхээр Мэргэжлийн хяналтын газар, Экологийн цагдаагийн албанаас албан шаардлага хүргүүлнээс Алтай сумын нутаг дэвсгэрт 2.5 га, Улаанхус сумын нутаг дэвсгэрт 0.4 га, Ногоонуур сумын нутаг дэвсгэрт 0.8, нийт 3.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.	100%
17	6	Ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжийн 2022 оны БОМТ-д дүйцүүлэн хамгаалалын арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Орон нутаг	-Нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ -Байгуулсан хөв цөөрмийн тоо -Тарьсан модны тоо	1 аж ахуйн нэгж	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээг тусгасан байна.	Тус аймгийн Цэнгэл сумын нутаг дэвсгэрт далд уурхайн баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагаа эхлүүлж буй "Эс жи групп" ХХК нь ашиглалтын талбайдаа 2000 ширхэг модыг тарьж арчилан ургуулж байна.	70%
18	7	Аюултай хог хаягдлын тооллого зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Аюултай хог хаягдлын төрөл, тоо хэмжээ	-	Аймгийн хэмжээнд аюултай хог хаягдлын тооллогыг зохион байгуулсан байна.	Аймгийн хэмжээгээр аюултай хог хаягдлын тооллогыг зааврын дагуу хийж, холбогдох дээд байгууллагад хүргүүлэв. Үүнд: 7636.2 тонн аюултай хог хаягдал тоологдсон ба хугацаа дууссан 33.4 литр шингэн, 7.9 кг хатуу бодис болон 9959 хоосон савыг аймгийн төсвийн 5.0 сая төгрөгөөр устгал хийлгэхээр мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан ажиллаж байна.	100%
19	8	Хог хаягдлын олон нийтийн байцаагч	-	Засаг даргын Захирамж	-	Журам батлагдсан	Аймгийн Засаг даргын 2020 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн А/497 дугаар захирамжаар "Хог	

		ажиллуулах, мөнгөн урамшуулал олгох журам боловсруулж, батлах				байна.	хаягдлын олон нийтийн байцаагч ажиллуулах, мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ыг батлаж цаашид хэрэгжилтийг хангуулан ажиллах талаар сумдад чиглэл хүргүүлэн холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаж байгаа ба Алтанцөгц, Ногооннуур сумд Хог хаягдлын олон нийтийн байцаагч ажилуулж байна.	100%
20	9	Ашиглалтад өртөн нөөц хомстож буй 1 зүйл ургамлын үрийн жишиг плантаци байгуулах	Орон нутгийн төсөв	0.5га талбайд сармисан сонгино ургамлын үрийн плантаци байгуулах	-	Сармисан сонгино ургамлын үрийн плантаци байгуулсан байна.	Ашиглалтад өргөн нөөц хомстож буй Монгол Улсын улаан номонд орсон нэн ховор ургамал болох сармисан сонгино Монгол Алтайн нурууны улсын тусгай хамгаалалттаы газрын хамгаалалтын захиргааны байгаль хамгаалачтай хамтран 0.1 га газарт үрээр тармилжуулан үрийн плантанц байгуулан ажиллаж байна.	100%
21	10	Агаарын чанарыг сайжруулах бүс, бүсэд мөрдөх журам батлах	Орон нутгийн төсөв	Агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд мөрдөх журмыг улсын нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлэх	-	Агаарын чанарыг сайжруулах бүс тогтоосон байна.	"Агаарын чанарыг сайжруулах бүс, бүсэд мөрдөх журам"-ын төслийг холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран боловсруулж Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд хүргүүлэн хянуулав.	70%
Дундаж үнэлгээ							**93%**	
4.Усны нөөцийн ашиглах, хамгаалах								
22	1	Булаг шандны эхийг хамгаалж, орчныг тохижуулах	9.0 сая	3-с доошгүй Булаг шандны эхийг хамгаалж, орчныг тохижуулснаар	2021 онд Толбо, Дэлүүн, Булган сумдад булаг шандын эхийг хамгаалах, тохижуулалт хийгдсэн.	Усны нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээгдэх боломж. бүрдүүлж булаг шандны эхийг хашиж орчныг тохижуулсан байна.	Орон нутгийн төсвийн 9.0 сая төгрөгөөр Ногооннуур сумын Хавцалын булаг, Алтанцөгц сумын Чихтэйн булаг, Баяннуур сумын Устын рашаан, орон нутгийн хөгжлийн сангийн 8.0 сая төгрөгөөр Баяннуур сумын 1 дүгээр багт булгийн эхийг тохижуулав. Мөн Буянт сум байгуулагдсны 80 жилийн ойн хүрээнд тус сумын нутаг дэвсгэрт 1 булгийн эх тохижуулах ажлыг төгсөгчдийн хандиваар хийж гүйцэтгэлээ.	100%
23	2	Аж ахуйн нэгж, байгууллагад усны тоолуур суурилуулах ажлыг зохион байгуулах.	ААНБ-ын төсөв	Аймгийн хэмжээнд	40 иргэн аж ахуйн нэгжүүдэд усны тоолууртой болгосон.	Хууль тогтоомжийн шийдвэр хэрэгжсэн байх	Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/176 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэг ус ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудыг тоолуурржуулах ажлыг зохион байгуулан ажилласнаар 2022 онд "Бес арыс" ломбард, Цагдаагийн газар, Залуучуудын ордон, Эрүүл мэндийн төв зэрэг 22 аж ахуйн нэгж байгууллага, 53 айл өрхийг тоолуурржуулах ажил хийгдсэн.	100%

24	3	Ус бохирдуулагчийн тооллогыг сав газрын захиргаадтай хамтран явуулж, улсын усны мэдээллийн санд оруулах, холбогдох газарт тайлагнах.	ААНБ-ын төсөв	Аймгийн хэмжээнд	-	Улсын усны мэдээлийн санд бүртгэгдсэн байх	2022 онд аймгийн хэмжээнд 481 ус бохирдуулагч аж ахуйн нэгж байгууллага тоологдож мэдээллийн санд бүрэн оруулав.	90%
25	4	Аймгийн төвийн ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн хориглолт хязгаарлалтын бүсийг шинэчлэн тогтоож, хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Шинээр тогтоосон бүсийг хамгаалах, тэмдэгжүүлэх	2021 оны аймгийн ИТХ-ын 6-р хуралдаанаар оруулж дэмжигдээгүй	Хуучин тогтоосон бүсийг шинэчилсэн эсэх	Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит IX хуралдааны 118 дугаар тогтоолоор Өлгий сумын нутаг дэвсгэрт төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрт эрүүл ахуйн хориглолтын бүсийг 100 метр, хязгаарлалтын бүсийг 500 метрээр тогтоолгон хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна.	90%
Дундаж үнэлгээ							**95%**	
5.Тусгай хамгаалалттай газар нутгийг хамгаалах								
26	1	Байгалийн нөөцийг хамгаалах ажлын хүрээнд Чигэртэйн голын ай савын БЦГ-ын тодорхой цэгүүдэд ан амьтны тооллогыг 2 удаа зохион байгуулж (төллөх үе, орооны үе) Биотехникийн арга хэмжээг үр дүнтэй авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах.	2.0	Чигэртэйн голын ай савын БЦГазар	Жилд 4-6 цэгт 8-10 удаа биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулж байна.	Тооллогыг 2 удаа зохион байгуулсан байна	Хөх Сэрхийн нурууны улсын тусгай хамгаалалтай газрын хамгаалалтын захиргаанаас ан амьтанд зориулан Биотехникийн арга хэмжээг эхний хагас жилийн байдлаар нийт 6 цэгт 11 удаа авч хэрэгжүүлэв. Чигэртэйн голын ай савын БЦГ-ын халиун бугын идээшил нутаг болох Бураат уулын Шар жалга хэсэг, Төгрөг нуур салааны уулын ар хэсэг, аргаль хонины идээшил нутаг Нүцгэний ам, Улаан хөндий, Хүйтэн салаа, Ганц модны хэсэгт биотехникийн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэн, нийт 2.0 тн давс, 200 боодол өвс тавьж ажиллав. Биотехникийн арга хэмжээний үр дүнг хянах, ан амьтны шилжилт хөдөлгөөнд ажиглалт хийх зорилгоор дээрх 6 цэгт автомат камер байршуулж мэдээлэл цуглуулав. Чигэртэйн голын ай савын БЦГ-ын тодорхой цэгүүдэд ан амьтны тооллогыг зохион байгуулахад 4 дүгээр сард 186 аргаль, 10 дугаар сард 496 аргаль хонь тоологдсон.	100%
27	2	Тусгай хамгаалалттай газар нутаг дахь үл хөдлөх соёлын дурсгалыг авран хамгаалах, гэмтэх, хулгайлагдахаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг шат дараатай зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд, жилдээ 2 удаа	Аймагт байх үл хөдлөх соёлын дурсгалууд	Үл хөдлөх соёлын өвийн хамгаалалт сайжирч, хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна. Хэрэг зөрчил буурсан байна.	2022 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдөр орчны бүсийн Дэлүүн сумын ЗДТГ-тай хамтарч Чигэртэйн голын ай савын БЦГ-ын хязгаарлалтын бүсэд байгаа хүн чулууг үрэгдэж гэмтэхээс урьдчилан сэргийлж хашиж хамгаалах ажлыг зохион байгууллаа. Дэлүүн сумын ЗДТГ-ын 4 албан хаагч, хамгаалалтын захиргааны 3 албан хаагч оролцлоо.	100%

28	3	Монгол Алтай Нурууны Улсын Тусгай Хамгаалалттай газарт ойжуулалт хийх	3.0 сая	Тусгай хамгаалалттай газрууд хамаарна.		Ойн нөхөн сэргээлтийн ажил хийгдсэн байна.	Хамгаалалтын захиргааны ойжуулсан талбайн 3 га газарт 1000 бургасны суулгац нөхөн тарьж, усалгааны ажлыг сэргээсэн. Мөн нөхөн сэргээлтэд зориулж 6000 тарьц суулган, 10 га газарт арчилгаа, цэвэрлэгээний ажил хийв.	100%
29	4	Хамгаалах шаардлагатай, Экологийн хувьд ач холбогдолтой газар нутаг болох БЦГ-ыг өргөтгөх асуудлыг шийдвэрлүүлэх.	Үйл ажиллагааны зардлаар	Дэлүүн, Булган, Буянт, Улаанхус сумын нутаг дэвсгэрийн хамруулан 4 газрыг шинээр, 2 газрыг өргөтгөх аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын шийдвэрийг гаргуулсан байна.	-	Баян-Өлгий аймгийн Дэлүүн сумын Түвшин нуур, Тоошин, Цагаан хөндий, Тоошинт, Хар усны даваа, Булган сумын газар нутаг болох Булган голын эх (Гурван салаа), Ташуу уул, Хар нуур зэрэг газруудыг, Улаанхус сумын нутаг дэвсгэрт орших Олон нуурт орчмын газар нутгийг байгалийн нөөц газрын ангиллаар, Сийлхэмийн нурууны БЦГ-ын “А” хэсгийг Бага ойгор, Цагаан салаа зэрэг хадны сүг зургийн цогцолборыг оролцуулан өргөтгөхөөр, Буянт сумын нутаг дахь Зоо-Бөөрөгт-Эзэрлэгийн нуруу орчмын газар нутгийг БНГ-ын ангаллаар, Дэлүүн сумын нутагт орших Чигэртэйн голын ай сав орчмын газар нутгийг БЦГ-ын өргөтгөлөөр тус тус улсын тусгай хамгаалалтад авах аймгийн ИТХ-ын шийдвэрийг гаргуулж яаманд ирүүлсэн байна.	Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 4 дүгээр сарын 5 өдрийн ээлжит хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн боловч дэжигдээгүй тул “Зарим газрыг улсын тусгай хамгаалалтад авахаас татгалзах тухай” 62 дугаартай тогтоолыг аймгийн Засаг даргын 2022 оны 04 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 1-01/451 дугаартай албан бичгээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд уламжилсан.	70%
30	5	Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд туссан улсын тусгай хамгаалалттай газар	Үйл ажиллагааны зардлаар	Тал нуур-Далайн хөх уул хөш сайн уул орчмын газар нутаг, Цэнгэл хайрхан-Цагаан асга,		Аймгийн газар зохион байгуулалтын төлөвлгөөнд тусгаж хил зааг,	Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 20 дугаар тогтоолоор Бугат сумын Өнчин толгой 8,6 га газар, Алтанцөгц сумын Цамбагарав уул 63 га газар, Улаанхус сумын Тахилгат толгой 0,59 га газруудыг аялал жуулчлалын түр буудаллах	

		нутгийн сүлжээг өргөтгөх газруудыг үе шаттайгаар хамгаалалтад авах ажлыг зохион байгуулж , ЗГ-ын 2018 оны 384 дүгээр тогтоолын хэрэгжилтийг хангах		Чихэртэйн голын ай сав, Ачит нуур-Дэвэлийн арлын өргөтгөл, Ховд голын цутгал, Толбо нуур- Хүнгүй нуруу, олон нуур, сийлхэмийн нуруу Б өргөтгөл, Сийлхэмийн нуруу өргөтгөл А, Булган голын эх-Хар нуурууд бүхий газар нутгуудыг Аймгийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд улсын тусгай хамгаалалтад авах сүлжээ өргөтгөх газар нутгаар тусгаж хил зааг, байршил хэмжээг мэдээллийн санд бүртгэж, ИТХ-аар батлуулсан байна.		байршил хэмжээг мэдээллийн санд бүртгэж, ИТХ-аар батлуулсан байна	цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах зориулалтаар 20 жилийн хугацаатай орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд хамруулсан. Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 21 дүгээр тогтоолоор, 2016 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрийн 70 дугаар тогтоолоор баталсан орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авсан газруудын тусгай хамгаалалтад байх хугацааг 15 жилээр сунгах шийдвэр гаргуулан мэдээллийн санд бүртгүүлэн ажиллав. Толбо нуурыг орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авсан шийдвэрийг Ашигт малтмал, газрын тосны газарт уламжлан зураг зүйн мэдээллийн сангийн RSPT-03245 дугаарт бүртгүүлсэн. Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Хар нуур, Ховд голын сав газрын захиргаа, Толбо сумын ЗДТГазрын албан хаагчид хамтран орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авсан Толбо нуурын эрэг дагуух 4 тонн хог хаягдлыг цэвэрлэж нэгдсэн хогийн цэгт буулгаж ажиллав.	90%
Дундаж үнэлгээ							**92%**	
6. **Ойн нөөцийг хамгаалах, “Тэрбум мод” хөдөлгөөнийг өрнүүлж, зорилтын хэрэгжилтийг хангах**								
31	1	Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр таримал ой ургуулах ажлыг зохион байгуулж, газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд газрыг тусган батлуулах	Орон нутаг, ААНБ-ын төсөв	Суурьшлын бүс орчимд 50000 дээш ширхэг мод ургуулсан байна.	2021 онд 250064 ширхэг 8 төрлийн мод таригдсан	100 га талбайг газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд батлуулах, 50 га талбайд таримал ой ургуулах ажлыг зохион байгуулсан байх. Бүх нийтээр мод тарих аяныг зохион байгуулж тарьсан модны арчилгаа хамгаалалтын арга хэмжээг зохион байгуулах, тайлагнах. 50000 дээш ширхэг мод ургуулсан байна.	Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн 48 дугаар тогтоолоор “Ногоон-Өлгий” дэд хөтөлбөрийг батлуулан ажиллаж байна. 2022 онд “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд орон нутгийн төсөв, аймаг, сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөнөөс нийт 546.4 сая төгрөг зарцуулахаар шийдвэрлэсэн болно. Мөн сумдын газар зохион байгуулалтын 2022 оны төлөвлөгөөнд 729 га талбайг мод тарих, ногоон байгууламж бий болгох, мод үржүүлгийн талбай байгуулах зориулалтаар ашиглуулахаар тусган батлуулж хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна. 2022 онд аймгийн хэмжээнд нийт 172964 ширхэг 10 төрлийн мод, бут сөөг таригдсан ба нийт 514618.0 мянган төгрөгийн зардал гарсан болно.	100%

32	2	Мод үржүүлгийн газрын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлж тарьц, суулгацын нөөцийг нэмэгдүүлэх, үр бэлтгэх байнгын болон түр талбайг байгуулах, арчлах,	Орон нутгийн төсөв	СДО ангийн мод үржүүлгийн газар, үр бэлтгэх 40га талбайд	2021 онд СДО анги улиас, бургасны 60 мянган ширхэг суулгацыг мөчрөөр бэлтгэсэн	Өлгий сумын мод үржүүлгийн газарт дэмжлэг үзүүлнэ. Тарьц, суулгацын нөөцийг 50 хувиар нэмэгдүүлэх	Сум дундын Ойн ангийн үйл ажиллагааг дэмжин, мод үржүүлгийн талбайд ашиглах зориулалтаар трактор, усны цахилгаан насос, бороожуулагчаар хангахаар байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас гаргах 58,5 сая төгрөгийн зарцуулахаар болж худалдан авах ажиллагаанд “ПЖГМ” ХХК шалгарч бараа нийлүүлэх ажлыг хил, гаалийн түр саатал гарсан тул 2023 оны эхний улиралд нийлүүлэхээр гэрээгээ сунгуулсан болно.	70%
33	3	Ойг нөхөн сэргээх, байгалийн сэргэн ургалтыг дэмжих, ойжуулах, ойн зурвас байгуулах ажлыг гүйцэтгэх.	Орон нутгийн төсөв	Аймгийн хэмжээнд	2021 онд	20 га –д хийгдсэн байх. Урд онуудад хийгдсэн ойжуулалтын ажлын арчилгаа усалгаа хийх	Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/326 тоот захирамжаар "Ногоон-Өлгий" аяныг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулж, хаврын мод тарилтын үеэр 167 аж ахуйн нэгж байгууллага, 5000 гаруй иргэдийн оролцоотойгоор нийт 140000 орчим мод тарьж усалгаа, арчилгаа хийн ургуулсан ба намрын тооллогын дүнгээр 77.1 хувийн ургалттай байна. Намрын мод тарих ажлын хүрээнд 33000 гаруй мод тарьсан. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар аймгийн хэмжээнд ойн зурвас 10 га, ойжуулалт 30 га газарт тарих ажлыг "Монгол уулын ой" ХХК гүйцэтгэлээ.	100%
34	4	“Ногоон паспорт-Ногоон төгөл” цэцэрлэгийг орон нутгийн өмчид бүртгэн авах, цаашид өргөжүүлж мод тарих, сургалт зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Ногоон төгөл хашаанд нэмж 2000 ш гоёлын мод таригдана	2020 онд ногоон төгөл цэцэрлэгт хүрээлэнд 2500 ширхэг гоёл, жимсний 9 төрлийн мод таригдсан.	3,0 га –аар өргөжүүлэх	“Ногоон паспорт-Ногоон төгөл” цэцэрлэгийн таригдсан мод болон бараа материалыг орон нутгийн өмчид бүртгэн авсан ба энэ жил нэмж гоёл чимэглэлийн болон жимсний 300 ширхэг мод тарьж ургуулж байна. Мод тарих 1000 сургагч багш бэлтгэх сургалтад тус аймгаас 49 иргэн хамрагдсан.	100%
35	5	Гоёл,чимэглэл, жимсний модны суулгацаар хангах	15.0 сая	Өлгий сумын ногоон байгууламжид	2021 онд “Ногоон паспорт-ногоон төгөл” цэцэрлэгт хүрээлэнгийн хашаа хамгаалалтыг сэргээн засварлаж, өлгий сумын ногоон байгууламжийг 5.0 сая төгрөгөөр сэргээн засварласан.	Ногоон байгууламжийн ургалт сайжирсан байна	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас 70.0 сая төгрөг зарцуулан 15000 ширхэг гоёл, чимэглэл, жимсний модны суулгацаар тарьц суулгацаар ханган, сум тус бүрд хувиарлан тариулж ажилласан ба ургалт нь 77.2 хувьтай байна.	100%

36	6	Хашиж хамгаалах, тэмдэгжүүлэх ажилд мод ашиглахаас татгалзах, хуванцар болон бусад хог хаягдлыг дахин ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлж, худалдан авалтын бодлогоор дэмжих, "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль-ийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.1, 11 дүгээр зүйлийн 11.1.1 дэх заалтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Орон нутгийн төсөв	Аймгийн хэмжээнд	Хашиж хамгаалах, тэмдэгжүүлэх ажилд мод ашиглахаас татгалзах, хуванцар болон бусад хог хаягдлыг дахин ашигласан байна.	Тендэрийн ажлын даалгаварт тус асуудлыг тусгасан тоо Хог хаягдлыг дахин боловсруулж хийсэн хашаа, тэмдэгжүүлэлт шонгийн тоо, хэмжээ	Хашиж хамгаалах, тэмдэгжүүлэх ажилд манай аймгийн хэмжээнд блок, тоосго, төмөр материал ашиглаж байна.	100%
37	7	Мод тарьж ургуулах "1000 сургагч багш" бэлтгэх сургалтад оролцох орон нутгийн зардлыг шийдвэрлэх, бэлтгэсэн сургагч багш нарыг иргэн аж ахуйн нэгж байгууллагад мод тарьж ургуулах аргыг заах, түгээн дэлгэрүүлэх нөхцөл, боломжоор хангах	Орон нутгийн төсөв	Сургагч багшийн тоо		Сум тус бүрээс 3 хүн сургалтад хамрагдсан байна.	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 1000 сургагч багш бэлтгэх сургалтад сум тус бүрээс 3 хүн нийт 13 сумаас 39 иргэн цахим сургалтад хамрагдсан.	100%
38	8	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага, жуулчны баазуудтай өөрийн мод үржүүлгийн газартай байх, тарьц, суулгацын нөөц бүрдүүлэх, жуулчдыг мод тарих ажилд хамруулах талаар хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, мод тарьж ургуулах ажлыг өргөн хүрээнд зохион байгуулах	Аж ахуйн нэгжийн хөрөнгөөр	Мод үржүүлгийн газар байгуулж, тарьц суулгацын нөөц бүрдүүлэн, жуулчдыг мод тарих ажилд хамруулсан байна.		Аялал жуулчлалын баазтай гэрээ байгуулж, арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	WWF, Монгол Алтайн нурууны улсын тусгай хамгаалалттай газрын хамгаалалтын захиргаа, Хөх сэрхийн нурууны улсын тусгай хамгаалалттай газрын хамгаалалтын захиргаатай хамтран зохион байгуулсан "Нэг ажил-Нэг шийдэл" хэлэлцүүлэгт аймгийн аялал жуулчлалын холбоо, жуулчны баазуудын төлөөлөлүүд оролцож, "Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн"-ны хүрээнд мод тарих ажлыг өрнүүлэх уриалгыг танилцуулж, хамтран ажиллав. 2022 оны хаврын тарилтаар 2 жуулчны бааз, 1 амралтын газар нийт 500 ширхэг мод тарьж ургуулж байна.	100%
Дундаж үнэлгээ							**96.3%**	

7. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх								
39	1	Алтай Таванбогдын БЦГ-ын Хотон Хурган орчим тэмдэг, тэмдэгжүүлэлт хийх	Орон нутгийн төсөв	Хотон хурган нуур орчимд	Алтай Таванбогдын БЦГ-ын Могойтын гүүр, Таванбогдод тэмдэг, тэмдэгжүүлэлт хийгдсэн.	Хотон Хурган орчим тэмдэг, тэмдэгжүүлэлт хийгдсэн байх	Монгол Алтйан нуруунаы улсын тусгай хамгаалалттай газрын хамгаалалтын захиргааны зүгээс хариуцсан газар нутагтаа 8 ширхэг мэдээллийн самбарыг шинэчлэн байршуулсан.	100%
40	2	Алтай Таванбогдын БЦГ-ын төлөвлөсөн маршрутын дагуу отоглох цэг байгуулах	12.0 сая	Алтай Таванбогдын БЦГ-ын аялал жуулчлалын бүс газруудад стандартын шаардлага хангасан отоглох цэг байгуулсан байна.	Хийгдээгүй	3 цэг отоглох цэг байгуулсан байна.	Эко аялал жуулчлалын орчныг бүрдүүлэх зорилгоор, аялал жуулчлалын бүс болох Цэнгэл сумын Хотон, Хурган нуурын нарийн гүүрийн дэргэд отоглох, хоноглох цэг барих техникийн тодорхойлолтын дагуу “Ранго трейвл” ХХК хийж байгаа бөгөөд гүйцэтгэл 70 хувьтай байна.	70%
41	3	"Ай Ти Эм" олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд аялал жуулчлалын компаниуд болон иргэдийг оролцуулах	3.0 сая	12-15 ААН байгууллгыг оролцуулна	2021 онд 12 аж ахуйн нэгж байгууллага оролцсон	5-аас дээш аж ахуйн нэгж хамрагдсан байна.	Монголын Аялал Жуулчлалын Холбоо, Байгаль Орчин аялал жуулчлалын яамтай хамтран 2022 оны 10 дугаар сарын 28-аас 30-ний өдрүүдэд “Ай Ти Эм 2022” буюу “International Travel Mart 2022” олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнг “Шинэ сэргэлт-Аялал Жуулчлал” уриан дор 23 дахь жилдээ зохион байгуулж, Баян-Өлгий аймгийг төлөөлөн оролцох иргэд ААНБайгууллагуудад сурталчилгааг АЖХолбооны цахим групт байршуулав. Мишээл экспо төвийн 78-89 дүгээр стенд 18м^2 талбайн түрээс 2.250.000 төгрөг 2022 онд БОАЖСайд аймгийн 3Даргатай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээнд 3 сая төгрөг, Герман улсын хамтын ажиллагааны GIZ-төсөлд стенд болон оролцогч 10 иргэний замын зардалд дэмжлэг үзүүлэх тухай хүсэлтийг тавьж, шийдвэрлүүлэн, Алтайн барагшун “Сауап” ХХК, Алтай экспедишнс ХХК, Алтай лонж ХХК, Golden eagle tour, Намадс дрим трейвл ХХК, Казах гар урлал, Баавгайн хөндий ХХК, “Асыл мура” ХХК зэрэг 10 гаруй ААНБайгууллага оролцов.	100
42	4	Байгаль, түүх, соёлын аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээнүүдийг тогтмол зохион	10.0 сая	Бугат сум, Бүргэдийн баяр эвент зохион	2021 оны 12-р сард зохион байгуулагдаж, гадаадын 10	Орон нутгийн хэмжээнд эвент зохион байгуулагдсан	Тус аймаг 44000 гаруй гадаад, дотоодын жуулчдыг хүлээн авлаа. Урианхай ястны Мөсний сур харваа, Мөсний баяр, Наурызын баяр, Хаврын бүргэдийн баяр,	

		байгуулж, цар хүрээг өргөжүүлэх		байгуулагдана.	гаруй, дотоодын 500 гаруй жуулчин үзэж сонирхсон	байна. Гадаад, дотоодын жуулчдын тоог 30-50 хувиар нэмэгдүүлсэн байна.	Алтай бүргэдийн баяр, Хансонар бүргэдийн баяр, Алтын Бүргэдийн баяр-2022 зэрэг 10 гаруй эвент арга хэмжээг зохион байгуулж, аялал жуулчлалын салбарын цар хүрээг нэмэгдүүлж, 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар Дотоод 42000, Гадаадын 1968 аялагчид тус аймгийг зорин ирсэн судалгаатай байна. Өвлийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх нүүдэлчдийн уламжлалт өв соёл, ёс заншлыг таниулан сурталчлах зорилгоор “Хаврын баяр-2022” арга хэмжээг анх удаа зохион байгуулав. Аялал жуулчлалын бүс нутаг байгалийн үзэсгэлэнт газар болох Хотон нуур, Хурган нуур, Бага түргэний хүрхрээ орчим Мобиком 4G сүлжээнд холбогдлоо. “Бүргэдийн баяр-2022” эвент арга хэмжээг Монголын Бүргэдчдийн холбоотой хамтран зохион байгууллаа. Уг эвент арга хэмжээнд гадаад 265, дотоод 1000 гаруй жуулчид оролцов.	100%
43	5	Жуулчдын аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр дундын хамтын ажилагааг сайжруулах	-	Сурталчилгаа, олон нийтийг хамарсан арга хэмжээг 2-оос доошгүй зохион байгуулах	2021 онд “иргэн явлаа цэвэр” Ээлтэй аялал энэ зуны тренд нөлөөллийн аяныг зохион байгуулсан	Орон нутгийн байгаль орчны салбарын гадаад дотоодын жуулчдын аюулгүй байдлыг хангах түвшин ахисан байна.	Аймгийн Цагдаагийн газар, Хилийн цэргийн 0165, 285-р анги болон Монгол Алтай нурууны хамгаалалтын захиргааны дарга нар 2022 онд хамтран ажиллах ажлын төлөвлөгөөг батлан, уг төлөвлөгөөнд гадаад, дотоод аялагчдын аюулгүй байдлыг хангах, асуудлыг тусгуулан, уг төлөвлөгөөнд гадаад, дотоод аялагчдын аюулгүй байдлыг хангах, асуудлыг тусгаж, жуулчдын аюулгүй байдлыг хангаж ажиллав. “Наурызын баяр”-арга хэмжээ зохион байгуулаж 20 гаруй бүргэдчин, Көкпар, Хыз хуарчидыг оролцуулан Казах үндэстэний ёс заншил, соёлыг сурталчилан ажиллав. Мөн аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагуудын төлөөллүүдтэй 1 удаа нээлттэй хэлэлцүүлэг зохион байгуулав. Хэлэлцүүлэгт “Аялал жуулчлалын чиглэлээр баримтлах бодлого”, “Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн үнэ цэнэ, аялал жуулчлал” сэдэвт танилцуулга хийв.	100%
44	6	Аялал жуулчлалын асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах сургалтад хамруулах	-	2-оос доошгүй сургалтад хамрагдсан байна	2021 онд БОАЖЯ, АЖХТ хамтран цахимаар болон танхимаар 4 сургалт	БОАЖГ-ын аялал жуулчлалын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн сургалтад	Улаанбаатар хотод Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдын ивээл доор Аялад жуулчлалын хөгжлийн төв, Монголын аялал жуулчлалын холбоо хамтран зохион байгуулсан “Аялал жуулчлалын үндэсний чуулган”, ITM-2022 олон улсын үзэсгэлэнгийн үеэр зохион байгуулсан сургалтад Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын аялал	100%

					зохион байгуулсан	хамрагдсан байна.	жуулчлалын мэргэжилтэн оролцсон.	
45	7	Аялал жуулчлалын салбарын гадаад сурталчилгааг идэвхжүүлэх, цахимжуулах	-	Цахим мэдээллийн санд үүсгэсэн байна.	Аймгийг оролцуулсан “ХОРЕКО” цахим үзэсгэлэн, аяллын маршрут үзмэр, үйлчилгээний мэдээллийг багтаасан “Цахим гарын авлага”-ын эх бэлтгэлийг боловсруулж, www.mto цахим хуудсанд байршуулсан	Аймгийн аялал жуулчлалын мэдээллийн санг бий болгосон байна.	Герман улсын хамтын ажиллагааны "GIZ" төслийн газрын дэмжлэгтэйгээр аймгийн аялал жуулчлалыг сурталчлан таниулах зорилгоор зочид буудал, гэр буудал, аж ахуйн нэгж байгууллага, Жуулчны бааз, эвент арга хэмжээ, түүх, соёл , үзэсгэлэнт байгалийн мэдээлэл, 13 сумын товч танилцуулга, гар урлал, аялал маршрутын мэдээллийг багтаасан гарын авлага материалыг хэвлүүлэн гадаад, дотоодын жуулчдын хүртээл болгосон. Мөн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын http://nature.bo.gov.mn веб сайтад аялал жуулчлалын мэдээллийн сан үүсгэн тогтмол хөтлөн ажиллаж байна.	100%
Дундаж үнэлгээ							**95.7%**	
8. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар гүйцэтгүүлэх ажлууд								
46	1	Ойн зурвас байгуулах	112.5	10 га	-	Өлгий суманд хамгаалалтын ойн зурвас байгуулсан байна.	Улсын төсвийн хөрөнгөөр Өлгий сумын нутаг дэвсгэрт 10 га газарт ойн зурвас байгуулах ажлыг “Монгол уулын ой” ХХК хийж гйүцэтгэлээ.	100%
47	2	Ойжуулалт хийх	120.0	. 100 га	-	Алтанцөгц, Улаанхус Сагсай сумдад ойжуулалтын ажлыг хийсэн байна	Улсын төсвийн хөрөнгөөр Алтанцөгц, Алтай, Дэлүүн, Өлгий сумдын нутаг дэвсгэрт 30 га газарт ойжуулалтын ажлыг “Монгол уулын ой” ХХК хийж гүйцэтгэлээ. Улаанхус, Сагсай сумдад ойжуулалт хийлгэхээр яамнаас 2 удаа тендер зарласан боловч ямар нэг аж ахуйн нэгж тендерт оролцохоор материал ирүүлээгүй байна.	90%
48	3	Бүргэдийн баяр эвент арга хэмжээ зохион байгуулах	8.0	УБ хотод		Гадаад, дотоодын жуулчдын тоог 30-50 хувиар нэмэгдүүлсэн байна.	“Нүүдэлчдийн өвөл-Бүргэдийн баяр 2022” арга хэмжээг Улаанбаатар хотноо Монгол Кувейтийн байгаль хамгаалах төвд Улаанбаатар хот дахь Баян-Өлгий аймгийн нутгийн зөвлөл, Монголын бүргэдчидийн холбоо, Аялал жуулчлалын төв, Нийслэлийн аялал жуулчлалын газар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам 2022 оны 03 дугаар сарын 12-ны өдөр зохион байгуулсан ба уг арга хэмжээнд тус аймгаас 12 бүргэдчдийг оролцуулан хамтран ажиллав.	100%

49	4	Уур амьсгалын өөрчлөлтийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийн ойлголт чадавхыг бэхжүүлэх	Гадаады н эх үүсвэр	Сургалт, арга хэмжээний тоо	2	Аймгийн уур амьсгалын өөрчлөлтийн асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдийн мэргэжлийн болон техникийн ур чадварыг сайжруулах мэдлэг олгосон байна.	БОАЖЯ-ны харьяа уур амьсгалын өөрчлөлтийн судалгаа хамтын ажиллагааны төв гадаадын хөрөнгө оруулалт төслүүдтэй хамтран зохион байгуулсан “Уур амьсгалтай холбоотой шийдвэр гаргалтын чадавхыг дээшлүүлэх сургалт зөвлөгөөн”-д холбогдох төрийн албан хаагчдыг оролцуулсан.	100%
Дундаж үнэлгээ							**97.5%**	
ЕРӨНХИЙ ҮНЭЛГЭЭ 95.1 %								

Баян-Өлгий аймгийн Засаг даргаас Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдтай байгуулсан гэрээнд нийт 49 арга хэмжээ тусгагдснаас 100 хувьтай 37 арга хэмжээ, 90 хувьтай 6 арга хэмжээ, 70 хувьтай 6 арга хэмжээ байгаа ба ерөнхий дүнгээр **95.1** хувийн хэрэгжилттэй үнэлэгдлээ.

ХЯНАСАН:

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ,
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА Х.АНАР

ҮНЭЛГЭЭ ӨГСӨН:

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ХЯНАЛТ, ШИНЖИЛГЭЭ ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ХЭЛТСИЙН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН Ч.БУЯН-ӨЛЗИЙ

БИЕЛЭЛТ НЭГТГЭН ГАРГАСАН:

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨРӨНГӨ
ОРУУЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН Т.АРИУНЦЭЦЭГ

Аймгийн Засаг даргын 2022 оны 1-01/1602 дугаар албан бичгийн хавсралт

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЛБАРТ 2023 онд
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨР ХЭРЭГЖИХ АЖЛУУД / **Төсөл /**

Баян-Өлгий 2022.11.28

№	№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хүрэх үр дүн	Суурь түвшин	Шалгуур үзүүлэлт /тоо хэмжээ/	Хугацаа	Зардал /сая.төг/
1. **Байгаль орчны холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах**							
1	1	Байгаль орчны эсрэг гэмт хэрэг зөрчлийг бууруулах зорилгоор нэгдсэн хяналт шалгалт зохион байгуулах	12 удаагийн хяналт шалгалтыг суманд зохион байгуулж, байгаль орчны эсрэг гэмт хэргийн зөрчил 5 %-иар буурсан байна.	2022 онд 8 удаагийн хяналт шалгалт зохион байгуулсан.	12 удаагийн хяналт шалгалтад 12 сумыг хамруулна.	Сар бүр	2.0
2	2	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангахад дэмжлэг үзүүлэх	-Албан хаагчдыг 2 удаагийн сургалтад хамруулсан байна. 5 байгаль хамгаалагчийг тээврийн хэрэгслээр хангасан байна. 44 хүнийг 1 удаа эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан байна.	2022 онд 4 байгаль хамгаалагчийг мотоциклээр хангасан.	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 5 байгаль хамгаалагчийг мотоциклээр хангасан байна.	1, 4 дүгээр улиралд	15.0
3	3	Байгаль орчны хамгаалах нөхөрлөлүүд,идвэхтэн байгаль хамгаалагчдад тодорхой дэмжлэг үзүүлэх чадавхжуулах сургалт зохион байгууулах	Сургалт хийгдэж, нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагаа дэмжигдсэн байна	2022 онд 30 гаруй нөхөрлөлийн төлөлөлийг хамааруулсан сургалт зохион байгуулсан-	Байгаль орчны чиглэлийн 60 нөхөрлөлүүдийн төлөөлөл,110 идвэхтэн байгаль хамгаалагч хамаарагдсан байна	Жилд	3.0
4	4	БОАЖЯ,Герман улсын хамтын ажиллагааны KFW төслийн шугамаар хангагдсан ланд 79 авто машины галын татвар төлөх	БОХамгаалах, хяналт шалгалт хийх үйл ажиллагаанд чиглэгдсэн байна.	2022 онд ланд 79 машинаар хангагдсан.	Хяналт шалглтын ажил сайжирсан байна.	1-р ул	8.0

5	5	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангахад дэмжлэг үзүүлэх	Нийгмийн батлагаа сайжирсан байна.	2018 онд 3 ширхэг комьютерээр хангагдсан.	Мэргэжилтнүүдийг 5 ширхэг notebook-3,ширээний компьютер-ээр-2 хангасан байна.	1,2 р улиралд	10.0
6	6	Мэргэжилтэн байгаль хамгаалагч нарыг ОХУ болон БНХАУлсад туршлага солилцох ажлыг зохион байгуулах	Мэргэжилтэн байгаль хамгаалагч нарын мэдлэг, туршлага			жилд	10,0
2. **Хүрээлэн буй орчин, байгалийн нөөцийг хамгаалах**							
7	1	Зэрлэг амьтдад зориулж, биотехникийн арга хэмжээ авах	Аймгийн хэмжээнд өвөлжилт хүндэрсэн 6 ээс доошгүй сумдын нутаг дахь зэрлэг амьтдад биотехникийн арга хэмжээ авсан байна.	Ангийн 6 бүс нутагт био техникийн арга хэмжээ авсан.	Ангийн бүс нутагууд биотехникийн арга хэмжээ авсан эсэх	1-р улиралд	8.0
3.Усны нөөцийн ашиглах, хамгаалах							
8	1	Булаг шандны эхийг хамгаалж, орчныг тохижуулах	Усны нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээгдэх боломж. бүрдүүлж булаг шандны эхийг хашиж орчныг тохижуулсан байна.	2021 онд Толбо, Дэлүүн, Булган, сумдад тус бүрт нэг ширхэг булаг шандын эхийг хамгаалах, тохижуулалт хийгдсэн.	3-с доошгүй булаг шандны эхийг хамгаалж, орчныг тохижуулсан байна.	2-р улирал	12.0
4.Тусгай хамгаалалттай газар нутгийг хамгаалах							
9	1	Байгалийн нөөцийг хамгаалах ажлын хүрээнд Чигэртэйн голын ай савын БЦГ-ын тодорхой цэгүүдэд ан амьтны тооллогыг 2 удаа зохион байгуулж (төллөх үе, орооны үе) Биотехникийн арга хэмжээг үр дүнтэй авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах.	, 5 цэгт 1 удаа биотехникийн арга хэмжээ авсан байна.	Жилд -5 цэгт 1 удаа биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулж байна.	Чигэртэйн голын ай савын БЦГазар	1-4-р улиралд	2.0

5. Ойн нөөцийг хамгаалах, “Тэрбум мод” хөдөлгөөнийг өрнүүлж, зорилтын хэрэгжилтийг хангах							
10	1	Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд	Ойн нөхөн сэргээлтийн ажил нэмэгдсэн байна	2022 онд 172964 мод таригдсан	Бүх сумдад	2-3-р улиралд	300.0
6. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх							
11	3	"Ай Ти Эм" олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд аялал жуулчлалын компаниуд болон иргэдийг оролцуулах	12-аас дээш аж ахуйн нэгж хамрагдсан байна.	2022 онд 10 аж ахуйн нэгж байгууллага оролцсон	12-15 аж ахуйн байгуулагыг оролцуулсан байна.	10 дугаар сард	5.0
12	4	Аялал жуулчалын форум зохион байгуулах	42 аж ахуйн нэгж хамарагдсан байна		85 аж ахуйн нэгж байгууллага оролцуулсан байна	жилд	8.0
НИИТ ДҮН							**387.0**

УЛСЫН ТӨСВӨӨР ХИЙГДЭХ АЖЛУУД /Санал/

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хүрэх үр дүн	Суурь түвшин	Шалгуур үзүүлэлт /тоо хэмжээ/	Хугацаа	Зардал /сая.төг/
1	Ногоон хэрэм ойн зурвас байгуулах	Ойн нөхөн сэргээлтийн ажил нэмэгдсэн байна	-	10 га	2-р улиралд	112.5
2	Бүргэдийн баяр эвент арга	Гадаад, дотодын жуулчдын тоо нэмэгдсэн байна.	-	Улаанбаатар хотод	1-р улиралд	8.0
Нийт дүн						**120.5**

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХЭЛТЭС

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2022 оны 06 сарын 15 өдөр Дугаар 83 Өлгий сум

Толбо нуурыг орон нутгийн тусгай
хамгаалалтад авах тухай

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3 дахь заалт, Байгаль орчны хамгаалах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16-ийн 1-ийн 3, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 3, Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 дахь заалт, Байгаль орчны сайдын 2000 оны 07 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит VIII хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Толбо нуурыг байгалийн унаган төрх, өвөрмөц тогтоц, түүх, соёлын дурсгал, амралт, аялал жуулчлалын ач холбогдол бүхий газар нутгийг хамгаалах, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглах зориулалтаар амьтан, ургамал, усны нөөц газрын ангиллаар аймгийн орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авсугай.

2. Орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах газрын нэр, байршил, солбицол, хугацааг хавсралтаар тогтоосугай.

3. Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж Ашигт малтмалын хуульд заасны дагуу ажлын 10 хоногт багтаан холбогдох материалыг Ашигт малтмалын газарт хүргүүлэхийг аймгийн Засаг дарга (Д.Бауыржан)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА Н.БЕЙБИТХАН

2022 оны 06 дугаар сарын 15 ний өдрийн аймгийн
иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит VIII хуралдааны
83 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралт

Амьтан, ургамал, усны нөөц газрын ангилалаар орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах газрын мэдээлэл

Д/д	Тусгай хамгалалтад авах газар байрших сумын нэр	Тусгай хамгаалалтад авах газрын нэр	Цэгийн дугаар	Тусгай хамгаалалтад авах газрын бүх булангийн цэгийн солбицлууд		Тухайн газрыг тусгай хамгаалалтад авах зорилго	Газрын хэмжээ /га/	Газрыг тусгай хамгаалалтад байлгах хугацаа
1	Толбо	Толбо нуур	1	90° 4' 3.96"	48° 36' 43.47"	Байгалийн унаган төрх, өвөрмөц тогтоц, түүх, соёлын дурсгал, амралт, аялал жуулчлалын ач холбогдол бүхий газар нутгийг хамгаалах, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглах зорилгоор амьтан, ургамал, усны нөөц газрын ангилалаар	19024.2	20 жил
			2	90° 8' 30.93"	48° 32' 34.64"			
			3	90° 10' 46.88"	48° 31' 44.14"			
			4	90° 14' 17"	48° 26' 16.44"			
			5	90° 12' 1.04"	48° 25' 22.32"			
			6	90° 7' 53.85"	48° 28' 34.15"			
			7	89° 58' 20"	48° 32' 52.35"			
			8	89° 58' 20"	48° 33' 12"			
			9	89° 57' 36.32"	48° 33' 12"			
			10	89° 55' 56.99"	48° 33' 56.69"			
			11	89° 55' 56.99"	48° 36' 41.83"			

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2022 оны 09 сарын 05 өдөр Дугаар 118 Өлгий

Төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрт эрүүл ахуйн хязгаарлалтын бүс тогтоох тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.17, Усны тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.4 дэх заалт, Байгаль орчин , ногоон хөгжил,аялал жуулчлалын сайд, Барилга хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А\230\127 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан журмын 3 дугаар зүйлийн 3.13, 3.14 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит IX хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Тус аймгийн Өлгий сумын нутаг дэвсгэрт хамаарах төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрт эрүүл ахуйн хориглолтын болон хязгаарлалтын бүс тогтоож хориглолтын бүсийн талбайн хэмжээ, хилийн цэсийг нэгдүгээр, хязгаарлалтын бүсийн талбайн хэмжээ, хилийн цэсийг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
2. Эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийн дэглэмийг мөрдүүлж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга (Д.Бауыржан), нийтийн аж ахуй үйлчилгээний “Суат” ХХҚ-ийн захирал (Ж.Адалбек) нарт тус тус даалгасугай.
3. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Байгаль орчин, хөдөөгийн хөгжлийн хороо, Хот суурин, дэд бүтцийн хөгжлийн хороодод тус тус үүрэг болгосугай.

ДАРГА Н.БЕЙБИТХАН

://by documents/Khuraldaani togtool/book.doc

0000003

2022 оны 09 дүгээр сарын 05 өдрийн
аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
ээлжит IX хуралдааны 113 дугаар тогтоолын
нэгдүгээр хавсралт

ТӨВЛӨРСӨН УС ХАНГАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРИЙН ХОРИГЛОЛТЫН БҮСИЙН ГАЗРЫН ЗУРАГ

СОЛБИЛЦОЛ

№	X	Y
1	89° 56' 13.439" E	48° 58' 6.251" N
2	89° 56' 2.886" E	48° 58' 11.062" N
3	89° 56' 8.148" E	48° 58' 19.280" N
4	89° 56' 15.619" E	48° 58' 23.777" N
5	89° 56' 18.135" E	48° 58' 24.664" N
6	89° 56' 21.219" E	48° 58' 24.542" N
7	89° 56' 26.424" E	48° 58' 18.968" N

2022 оны 09 дүгээр сарын 05 өдрийн
аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
ээлжит IX хуралдааны 118 дугаар тогтоолын
хоёрдугаар хавсралт

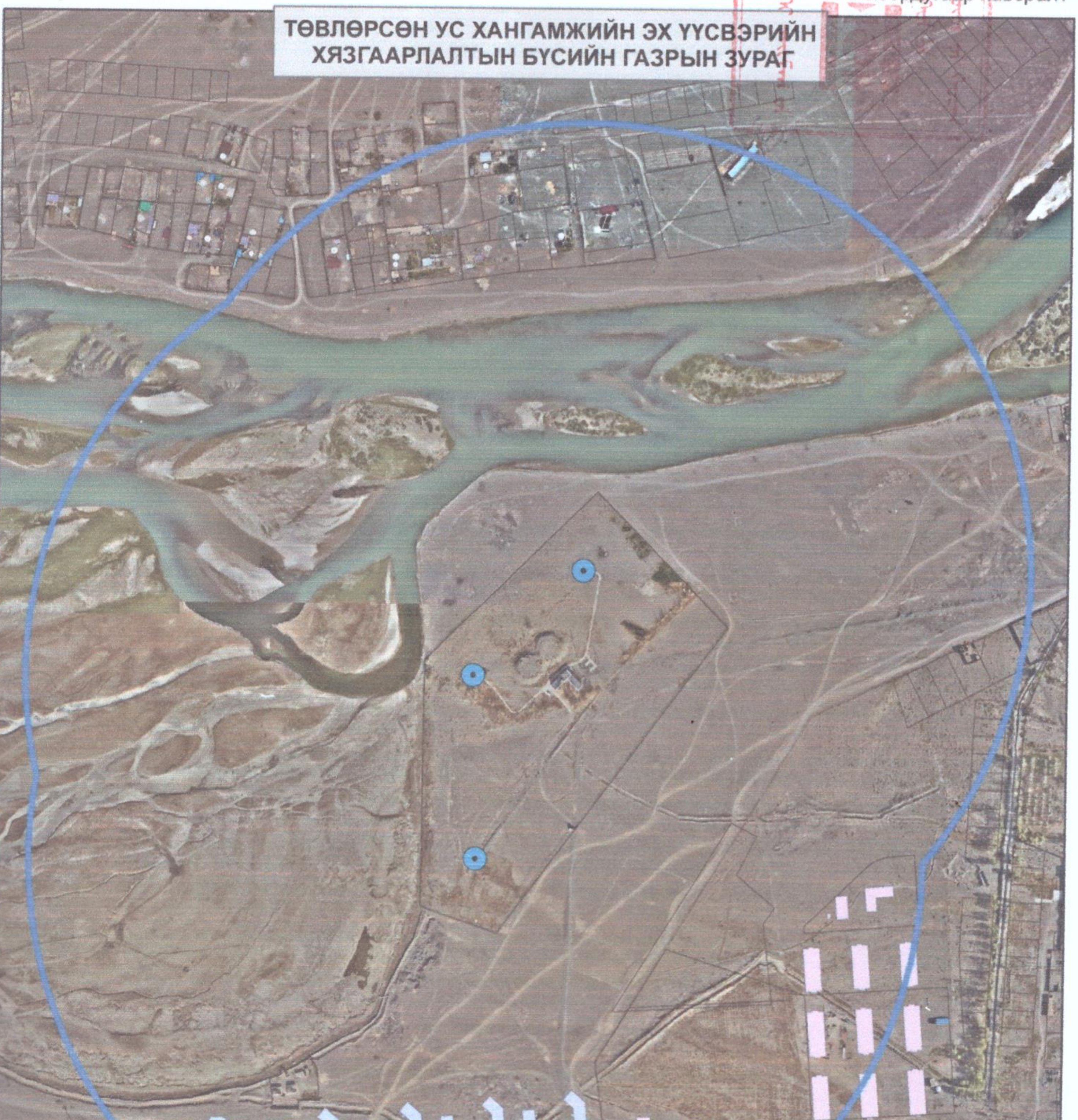

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2021 оны 12 сарын 02 өдөр Дугаар 46 Өлгий сум

Зарим газар нутгийг орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах тухай

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3, Байгаль орчны хамгаалах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.3, Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 дахь заалт, Байгаль орчны сайдын 2000 оны 07 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит VI хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Аялал жуулчлалын бүс нутгуудад түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах зориулалтаар орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах газрын нэр, байршил, солбицол, хугацааг хавсралтаар тогтоосугай.

2. Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж Ашигт малтмалын хуульд заасны дагуу ажлын 10 хоногт багтаан холбогдох материалыг Ашигт малтмалын газарт хүргүүлэхийг аймгийн Засаг дарга (Д.Бауыржан)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА Н.БЕЙБИТХАН

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит VI хуралдааны
2021 оны 12 дугаар сарын 02 -ний өдрийн
46 дугаар тогтоолын хавсралт

Аялал жуулчлалын түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах зориулалтаар орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авах газрын байршил, хэмжээ, солбицол

Тусгай хэрэгцээнд авах газар байрших сумын нэр	Тусгай хэрэгцээнд авах газрын нэр	Цэгийн дугаар	Тусгай хэрэгцээнд авсан газрын бүх булангийн цэгийн солбицлууд		Газрын хэмжээ /га/	Тухайн газрыг тусгай хэрэгцээнд авах зорилго	Газрыг тусгай хэрэгцээнд байлгах хугацаа
Бугат	Өнчин Толгой	1	90° 3' 54.659"	48° 55' 49.976"	71.94	Аялал жуулчлалын түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах зорилгоор аялал жуулчлалын нөөц газрын ангилалаар	20
		2	90° 3' 19.773"	48° 55' 49.531"			
		3	90° 3' 19.238"	48° 55' 16.910"			
		4	90° 3' 54.537"	48° 55' 17.413"			
Алтанцөгц	Цамбагарав уул	1	90° 39' 46.735"	48° 39' 43.517"	90.7	Аялал жуулчлалын түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах зорилгоор аялал жуулчлалын нөөц газрын ангилалаар	20
		2	90° 40' 33.005"	48° 39' 43.532"			
		3	90° 40' 32.282"	48° 39' 20.916"			
		4	90° 39' 49.623"	48° 39' 2.117"			
Улаанхус	Тахилгат толгой	1	88° 31' 21.409"	49° 17' 3.210"	1.95	Аялал жуулчлалын түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах зорилгоор аялал жуулчлалын нөөц газрын ангилалаар	20
		2	88° 31' 24.510"	49° 17' 2.043"			
		3	88° 31' 17.581"	49° 16' 54.695"			
		4	88° 31' 14.466"	49° 16' 55.974"			

БОАЖСАЙД АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ 2022 ОНД ХАМТРАН АЖИЛЛАХ 22-02 ДУГААР ГЭРЭЭНИЙ ХАВСРАЛТАНД ТУСГАГДСАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЗУРАГТ ТАЙЛАН

2022.12.02

1.1 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

2.2 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

3.3 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

4.4 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

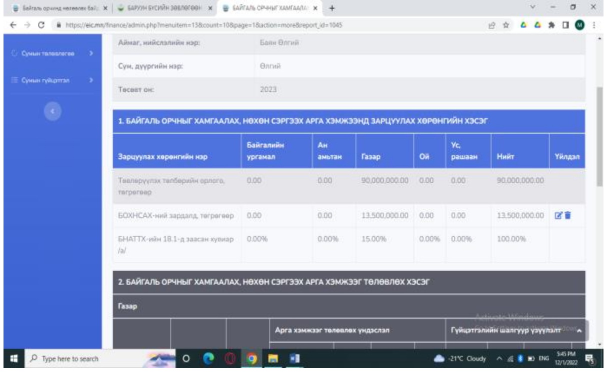

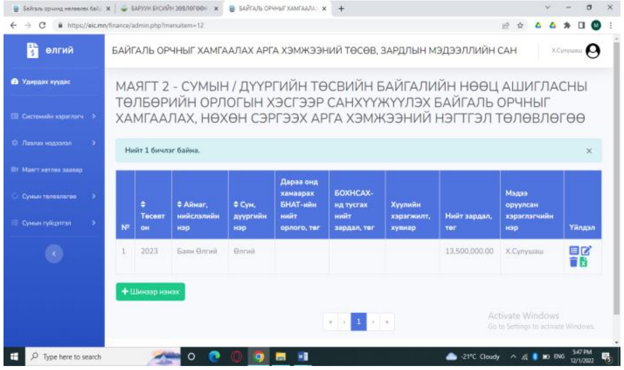

5.5 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

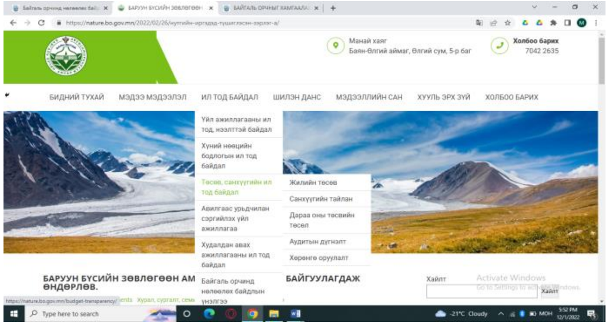

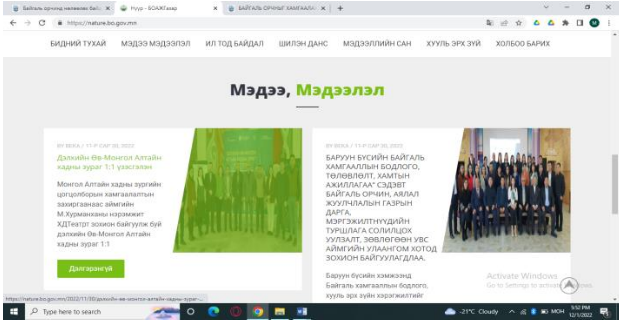

6.6 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

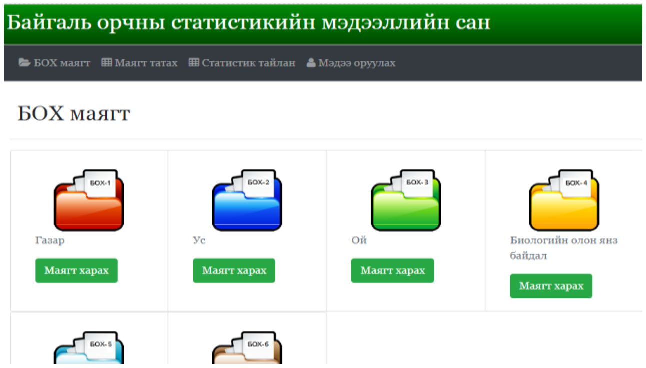

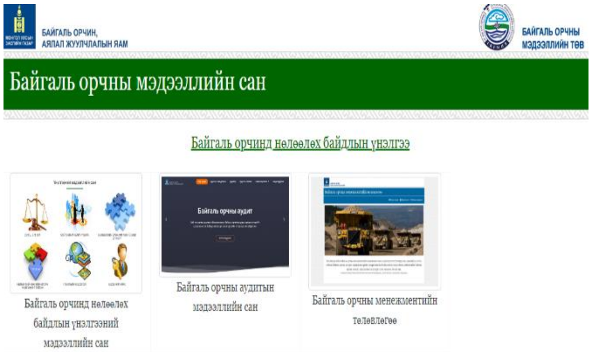

7.7 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

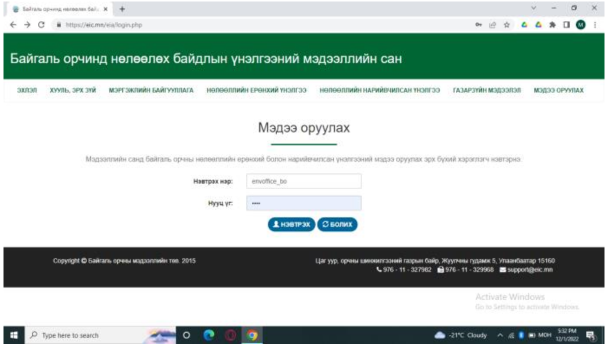

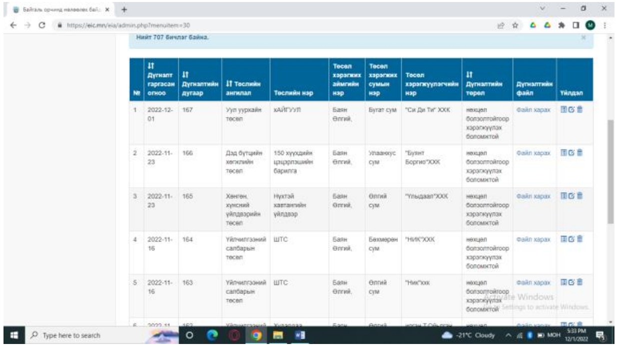

9.9 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

10.01 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

11.02 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

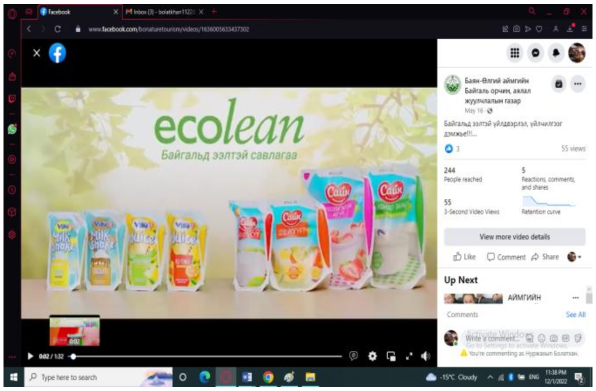

12.1 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН АН АГНУУРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ЯВЦЫН ТАЙЛАН

АМЬТДЫН ПОПУЛЯЦЫН ҮНЭЛГЭЭ, АМЬДРАХ ОРЧНЫ ХАМГААЛАЛ, СТАТУС

ЗАХИАЛАГЧ: "БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР"

УЛААНБААТАР ХОТ
2022

13.2 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

14.3 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

15.4 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

16.5 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

17.8 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

20.9 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

22.1 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

23.2 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

25.4 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

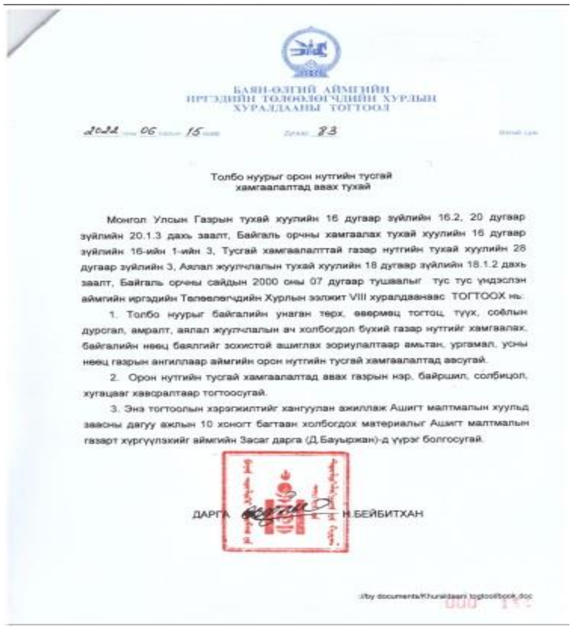

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2022 оны 06 сарын 15 өдөр Дугаар 83

Толбо нуурыг орон нутгийн тусгай
хамгаалалтад авах тухай

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3 дахь заалт, Байгаль орчны хамгаалах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16-ийн 1-ийн 3, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 3, Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2 дахь заалт, Байгаль орчны сайдын 2000 оны 07 дугаар тушаалыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит VIII хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Толбо нуурыг байгалийн унаган төрх, өвөрмөц тогтоц, түүх, соёлын дурсгал, амралт, аялал жуулчлалын ач холбогдол бүхий газар нутгийг хамгаалах, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглах зориулалтаар амьтан, ургамал, усны нөөц газрын ангиллаар аймгийн орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авсугай.

2. Орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авах газрын нэр, байршил, солбицол, хугацааг хавсралтаар тогтоосугай.

3. Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж Ашигт малтмалын хуульд заасны дагуу ажлын 10 хоногт багтаан холбогдох материалыг Ашигт малтмалын газарт хүргүүлэхийг аймгийн Засаг дарга (Д.Бауыржан)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА Н.БЕЙБИТХАН

:/by documents/Khuraldaani togtool/book.doc

26.1 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

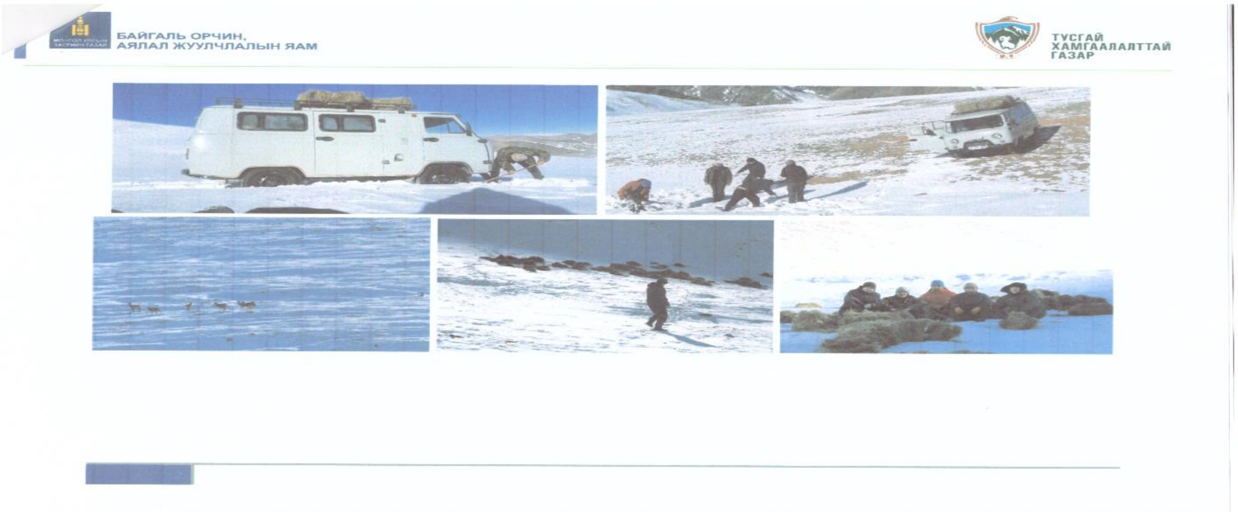

28.3 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

31.1 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

33.3 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

34.4 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

35.5 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

36.6 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

37.7 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

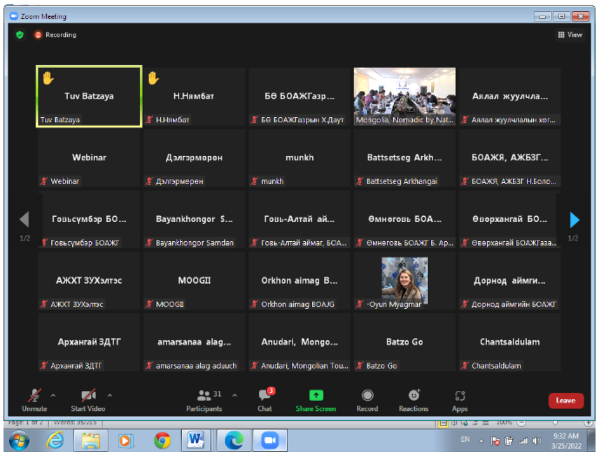

38.8 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

40.2 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

41.3 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

42.4 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

43.5 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

44.6 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

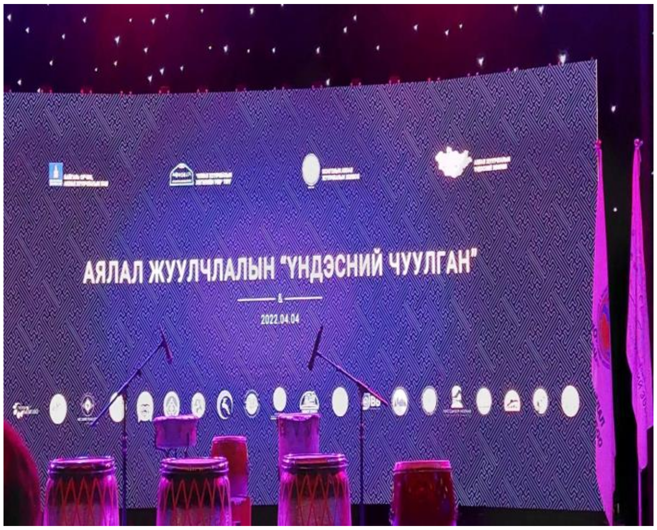

45.7 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

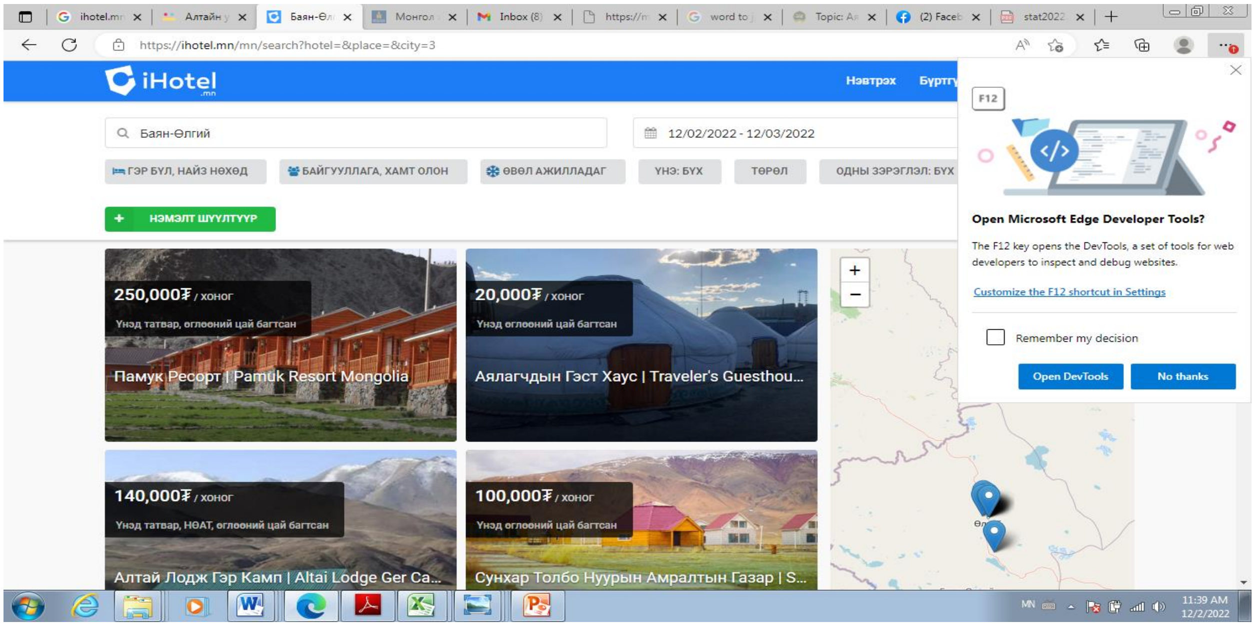

46.1 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

47.2 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

48.3 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

49.4 Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний ажлын зураг

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР